

Tommi Kirvesniemi

Suomen Jääkiekkoliiton
Mestis-tv tuotannon
kehityssuunnitelma

Opinnäytetyö
Kulttuurituotannon koulutuslinja

Helmikuu 2013

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

 MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkelin University of Applied Sciences	Opinnäytetyön päivämäärä 14.8.2013		
Tekijä(t) Tommi Risto Sakari Kirvesniemi	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kulttuurituottajan koulutusohjelma		
Nimeke Mestis-tv kehityssuunnitelma			
Tiivistelmä Opinnäytetyön idea sai alkunsa 2010, kun olin mukana Mikkelin Jukureiden mestis-tv tiimissä ja huomasin potentiaalin kehittää konseptia. Kiersin suurimman osan Mestis seuroista kaudella 2012-2013 ja havainnoillistin itselläni tarpeet ja resurssit miten seurat nyt lähetyksiä tekevät. Lähtökohtana oli Mestis-tv videotuotannon nykytilanteen kartoittaminen sekä luoda seuroille yhdenmukainen tuotantomalli. Opinnäytetyössäni käydään läpi muutamia erilaisia versioita yksinkertaisesta kytkentäkaaviosta sekä monikameratuotannosta.			
Asiasanat (avainsanat) Mestis, Jääkiekko, Mediatuotanto, Monikameratuotanto,			
Sivumäärä 23	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Kieli Suomi</td> <td style="width: 50%;">URN URN:NBN:fi:mamk-opinn201355350</td> </tr> </table>	Kieli Suomi	URN URN:NBN:fi:mamk-opinn201355350
Kieli Suomi	URN URN:NBN:fi:mamk-opinn201355350		
Huomautus (huomautukset liitteistä) Ei ole.			
Ohjaavan opettajan nimi Mikko Romo	Opinnäytetyön toimeksiantaja Jääkiekon Sarjaseurat ry/ Suomen Jääkiekkoliitto ry		

DESCRIPTION

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Date of the bachelor's thesis 14 August 2013
Author(s) Tommi Kirvesniemi	Degree programme and option Cultural Management	
Name of the bachelor's thesis Development plan for Mestis -tv		
Abstract <p>The idea for this thesis was born in 2010 when I was part of the Mestis TV team of Mikkeli Jukurit, and I saw the potential development of the concept. I visited most of the Mestis clubs in the season 2012-2013 and got an idea of what the broadcasting needs and resources of the clubs now are. The starting point was to study what the current state of Mestis TV video production is and to create a uniform production model for the clubs. In my thesis I will walk you through a few different versions of a simple wiring diagram and a multi-camera production.</p>		
Subject headings, (keywords) Mestis, Ice Hockey, Media Production, Multi-Camera Production		
Pages 23	Language Finnish	URN URN:NBN:fi:mamk-opinn201355350
Remarks, notes on appendices None.		
Tutor	Bachelor's thesis assigned by Jääkiekon Sarjaseurat ry/	

Mikko Romo

Finnish Ice Hockey Association

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	2
2	KEHITYSIDEAN TAUSTA JA TARVE.....	5
3	MESTIS-TV:N HISTORIA JA LÄHETYKSEN OPUOHJELMAT	7
4	MESTIS TV-TUOTANNON KEHITYSSUUNNITELMA.....	8
4.1	Tuotannon kehittäminen	9
4.2	Yksinkertainen tuotantokaavio	10
4.3	Monikameratuotanto.....	12
4.4	Mestis-tv mainoskatkot.....	14
4.5	Jälkituotanto.....	15
5	YHTEENVETO	16
	Lähteet.....	18

1 JOHDANTO

Kun aloitin opiskeluni vuonna 2009 Mikkelin ammattikorkeakoulussa minulle oli jo selvillä, että perehdyn mediantuottamiseen. Olen ennen kouluni aloittamista jo vuonna 2005 ollut mukana erilaisissa mediatuotannoissa, mm. tein Mikkelin bändeille keikkataltiointeja omalla kalustollani.

Tekniikka ja ideoiden tuominen näkyväksi on ollut minulle se oikea tapa ilmaista itseäni. Huomasin ensimmäisen opiskeluvuoteni alussa minulla olevan visuaalisen tuottamisen silmää ja sitä hyväksikäyttäen koko opiskeluajan olen ollut tekemisissä Mikpolissa sijaitsevan Campus tv:n toimituksessa.

Ensimmäisenä kesänäni -09 olin mukana Mikkelissä järjestettävän Jurassic Rock tapahtuman kuvaustiimissä. Työtehtäviin kuului ohjaamista, kuvaamista, haastatteluiden tekemistä sekä niiden editoimista. Haastattelut julkaistiin festivaalien jälkeen Campus tv:n *Kornia ja poppia* ohjelmasarjassa.

Jurassic Rock toteutettiin monikameratuotantona kolmella kameralla. Lavan sivuilla oli lähikuvakamerat, toinen kuvasi laajaa lähikuvaa ja toinen lähikuvaa bändin jäsenistä. Kauempana suoraan lavan edessä oli yleiskuvakamera, joka kuvasi koko lavaa sekä yleisöä. Keikkaäännet saatiin suoraan pää-äänimikseristä linjalähtöisenä, eli miksattuna masteräänenä. Kuva- sekä äänisignaali johdot johdettiin tuotantoautoon, joka meillä oli lavan takana. Tuotantoautossamme oli teleportti, joka kokosi signaalit yhdeksi digitaaliseksi signaaliksi ja lähetti sen Mikkelin kaupungin valokuituverkkoa pitkin. Tässä festivaalien monikameratuotannossa on loppujenlopuksi kyse myös opinnäytetyöstäni, vaikka aiheena onkin jääkiekonkuvaaminen.

Kun Campus tv:ssä ei ollut isompia projekteja suunnittelin sekä tein paikallisuutisia Mikkeliä koskevista asioista. Syksyllä 2009 saimme projektiksi tuottaa tilataideteoksen Mikkelin Ammattikorkeakoulun Mikpoli rakennuksen seinälle jonka oli suunnitellut kuvataiteilija Kaarina Kaikkonen. Omaksi tehtäväkseni otin teoksen materiaalin hankkimisen sekä itse taideteoksen kokoamisen videokuvaamisen. Kuvatusta materiaalista editoin n. 15min mittaisen dokumentin. Tämä oli ensimmäinen dokumentti jonka tein.. Tarinan kultaisenlangan on pysyttävä mielenkiintoisena sekä lineaarisena,

tarina voi poikia uusia suuntia, mutta palaa aina takaisin luoden syvyyttä tarinalle. Kokonaisuudessaan dokumentin tekeminen antoi minulle uusia suuntia, kuinka kuvata, miksi kuvata ja kenelle kuvata. (Luukkonen 2000, 103,111-113.)

Alkukeväästä 2010 Mikpolissa järjestettiin toisen asteen koululaiselle tutustumispäivä jonka teimme live- monikameratuotantona. Meillä oli studiossa haastattelupiste, jonne haimme haastateltavia sekä itse kiersin kameramiehen kanssa pitkin käytäviä tunnelmia ihmisiltä kysymässä. Haastavaa tästä teki jaksottaminen. Huomasimme aika alussa että se käsikirjoitus jonka olimme tehneet ei tullut toimimaan suoranaisesti, syynä oli muuttuvat tekijät.

Myöhemmin opiskeluideni aikana pääsin vielä kehittämään omia mediataitojani erilaisissa projektien myötä mm. dokumentoinnissa, ohjaustehtävissä, äänitarkkailussa sekä editoinnissa. Noissa tärkeitä oppeja ovat ajanhallinta ja omista näkemyksistään joustaminen mediatyöskentelyssä sekä muuttuvien tekijöiden ymmärtäminen suhteessa todellisuuteen ja käsikirjoitukseen sekä erilaisten streemaustekniikoiden hallinnassa.

Mestis kaudella 2011-2012 alussa minulta kysyttiin haluaisinko lähteä tekemään jääkiekkokuvauksia Mikkelin Jukureille, en ollut ennen kuvannut tai ohjannut nopeatempoista urheilua ja otin haasteen vastaan. Toimin tuotannossa ensimmäistä kertaa mediatiimin vetäjänä sekä teknisenä tukena. Toimenkuvanani oli toimia kuvamiksaajana sekä varmistaa että lähetys toimii. Teimme tuolloin kahdella kameralla lähetyksiä ja meillä oli käytössä hidastustietokone jolla näytimme maalit sekä muut kiinnostavat kenttätapahtumat. Meillä oli myöskin selostus. Tekniikka vastasi myöhemmin esiteltävää monikameratuotannon kaaviota.

Mestis kaudelle 2012 - 2013 toimin mediatiimin henkisenä - sekä teknisenä tukena. Mikkelin ammattikorkeakoululle tuli tälle kaudelle uudet laitteet ja minä kokosin ja testasin laitteiston. Edelliseen vuoteen nähden meillä oli nyt mahdollista liittää 6 kameraa sekä lähetys oli mahdollista myös lähettää HD tasoisena.

Näin ollen minulla on monenlaisesta tuotannosta tietoa ja silmää miten asioita voi tehdä yksinkertaisesti ja hyvin. Videotuotannoissa ei ole kysy siitä miten kalliilla tehdään, vaan kysy on siitä miten tehdään hyvä tuotanto vähemmällä. Tämä ajatus on myös yksi päätekijä opinnäytetyössäni: "Kuinka pienessä mittakaavassa oleva Mestis

voisi hyödyntää monikameratekniikkaa tai laadukasta peruskuvaa otteluiden tuottamiseen ja taata näin ollen katsojille laadukkaan ja antoisan urheiluelämyksen.

Idea tähän aiheeseen sai alkunsa jo vuonna 2011 kun ensimmäisen kerran tulin mukaan Mestis-tv tuotantoon. Huomasin sen potentiaalini mitä kaikkea voisimme tehdä ja tuottaa antamaan lisää maksaville asiakkaille ja ennen kaikkea joukkueiden faneille. Fanit ovat se kuudes kenttäpelaaja joka antaa tukensa joukkueelleen, oli sitten kotona tai hallilla katsomassa peliä. Ennen kaikkea ei pidä unohtaa liikuntarajoitteisia faneja joilla on hankaluuksia päästä paikanpäälle seuraamaan ja kannustamaan suosikkijoukkuettaan.

Jokaisella paikkakunnalla on omanlainen tapa tuottaa lähetys ja eriävät laitteistot. Tämän huomasin kun kaudella -12/-13 kiersin Mestis-seurojen mediatiimit läpi. Joillain seuroilla on suuret resurssit käyttää tuotantoon ja toisilla on minimi henkilöstö tai laitteisto. Opinnäytetyöni tehtävänä onkin osoittaa, millaisilla muutoksilla saavutettaisiin katsojille ja koko Mestikselä Win-Win-tilanne, jossa kaikilla seuroilla olisi tasapuoliset mahdollisuudet tuottaa laadukkaita lähetyksiä.

Mestiksellä on huomattavan suuri katsojakunta jota pitää palvella sen ansaitsemalla tavalla. Tuotannon kehittämisen etuja voidaan osoittaa esimerkiksi luvuilla. Jos ajatellaan että ottelua seuraa n. 100 ip-osoitetta joissa voi olla katsojia 2-4 henkilöä, pelejä pelattiin keskiviikkoisin, perjantaisin ja lauantaisin 2-4 ottelua illassa. Näin ollen voi laskea että katsojia oli arviolta 200- 400hlö/ ottelu ja katseluoikeus maksoi paikkakunnasta riippuen 7€-13€. Hinnat ovat vain suuntaa-antavia Mestis-tv:n otteluista ja katsojamäärät ei perustu tutkimukseen.

Jääkiekkofanit voidaan listata kuluttajana kärkipäähän fanitusasteikolla. Jääkiekkofani on yleensä fanaattisesti mukana seuraamassa suosikki joukkueensa menestystä sekä ostaa suosikki seuransa tuotteita (Nikilainen 2008, 43-45.) Mestis-tv on yksi tuote jonka seurojen mediatiimit tuottavat faneilleen. Tuotteen on oltava sen mukainen ja hintainen jotta yhdestä fanista tulee vakio-ostaja joka taas kertoo hyvästä palvelusta eteenpäin ja noin ollen tuote on myynyt itsensä eteenpäin suuremmille massoille. Tämä Mestis-tv:n kehittäminen ja tutkiminen on tärkeää, koska Mestis-tv formaatti on ollut vasta 2vuotta käytössä ja olen huomattu mitä kaikkea voisimme tehdä toisin.

2 KEHITYSIDEAN TAUSTA JA TARVE

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on saada aikaan yhtenäinen lähetys- ja jälkituotantomalli. Tällä hetkellä jokaisella seuralla on oma tapansa tehdä lähetykset sekä jälkituotanto. Jos jokaisella seuralla olisi yhtenevä kanavamalli jälkituotannolle, katsojan olisi helpompi löytää haluamansa videot/ tapahtumat peleistä. Tällä hetkellä seuroilla on mm. Youtubessa maali-/ ottelukoosteita jotka eroavat huomattavasti toisistaan.

Jos on vain kiinnostunut yhdestä joukkueesta, internetistä etsiminen ei tuota ongelmaa. Mutta jos kuitenkin haluaa nähdä vaikka kuinka viimeinen kierros on muiden joukkueiden osalta menneet, katsoja saattaa joutua etsimään koosteita.

Yhtenevä tuotantomalli toimii myös markkinointina Mestikselle: positiivinen palaute auttaa kanavaa kasvamaan sekä saamaan lisää asiakkaita. Markkinoinnin kannalta Mestis-tv on hyvä koko Suomen kattava kanava.

Näihin kysymyksiin pyrin löytämään mahdollisimman hyvän ja toimivan mallin, jota jokainen mediatiimi voi käyttää. Myös syy siihen että kaikilla olisi yhtenevä malli on se, että silloin tiimit voisivat keskenään kysyä neuvoja sekä ohjeita kuinka jokin asia menikään.

Kun kyseessä on asiakasta palveleva malli, jokaisen lähetysten olisi oltava asiakasta palveleva ja tasalaatuinen. Tiimien välineillä on erittäin suuria eroja siinä millaisella kalustolla/ osaamisella lähetystyötä tehdään. Jos vaikka otetaan vertailuun Mikkelin tiimi ja Lempäälän tiimi. Mikkelissä lähetystyötä tehdään Mikkelin Ammattikorkeakoulun voimin ja lähetyslaitteisto on uusittu HD-tasoiseksi tälle 12/13 kaudelle. Mikkelissä jokaisessa pelissä on vähintään 2 kpl kameroita, selostaja sekä hidastustoiminto. Lempäälässä lähetystyötä tehdään vapaaehtoisten voimin sekä yksinkertaisella laitteistolla, jotka on saatu joulukuussa -11 Jääkiekkoliiton järjestämässä mediakoulutuksessa.

Lempäälässä ei myöskään ole selostajaa. Se että jokaiselle paikkakunnalle saataisiin selostus lisäksi, antaisi jo katsojalle paljon lisäarvoa. Selostuksen lisääminen aiheuttaisi ainoastaan hankittavaksi peruskalustoon äänipöydän ja kuulokemikrofonin.

Kiersin viime Mestis kaudella -12/-13 suurimman osan Mestis seuroista ja havainnoin muutamia puutteita tai parannustoimia jokaiselle seuralle. Mestis-lähetys kyllä saatiin kaikilla paikkakunnilla nettiin katsottavaksi, mutta monella paikkakunnalla oli sekavanoloinen laitteisto. Yksinkertaistamalla jokainen seura saa lisää aikaa valmistautua lähetyksen tekoon.

Myöskin huomasin että joillain paikkakunnilla ei ollut selvää suunnitelmaa mitä milloinkin kuvataan tai miten kuvataan. Jos seura kuvasi yhdellä kameralla kuva oli liian suuri jolloin kiekkoa on kyllä helpompi seurata kameralla mutta asiakkaalle kiekon seuraaminen hankaloituu. Mediatuotannon aloittamisessa ja ennen kaikkea editointivaiheessa on hyvä kommunikoida asiakkaan kanssa siitä mitä hän haluaa ja tähdätä sitä kohti. Myös on suotavaa aina tarjota mahdollisia kompromisseja jos oma idea tuntuisi toimivan paremmin. (Luukkonen 2000, 97.)

Jälkituotannoissa on myös suuria eroja. Future sports media on tarjonnut vaihtoehtoisen tavan luoda helpolla yksinkertainen maalikooste. Ohjelma tallentaa kokopelin verkkoserverille ja jokaisen maalin tai kohokohdan omaan kansioonsa. Maalikoosteet ovat automaattisesti 15 sekuntia pitkiä ja kohokohdat 10 sekuntia pitkiä. Yksinkertaisen ja toimivan käyttöliittymän lisäksi olisi suotavaa hankkia jokinlainen editointiohjelma esim. Adobe Premium cs6 tai Avid.

3 MESTIS-TV:N HISTORIA JA LÄHETYKSEN OPUOHJELMAT

Mestis-tv on Suomen Jääkiekkoliiton tuottama palvelu kuluttajille. Mestis -tv:n tarkoituksena on tuoda ottelut jokaisen fanin olohuoneeseen, jos ei ole mahdollisuutta osallistua itse otteluun. Mestis-tv on aloittanut toimintansa vasta 2010 virallisena tuotteena. Vaasan Sport on useita vuosia striimannut live-lähetyksiä internettiin ja on siis aloittanut toiminnan omalla alueellaan.

Kaudella 2010-2011 oli mukana Vaasan Sport, Jokipojat ja LeKI Lempäälästä. Kaudelle 2011-2012 lanseerattiin tuote MestisTV. Samalla mukaan tuotantoon lähtivät. Hokki, Jukurit, JYP-Akatemia, KooKoo, Peliitat ja SaPKo. Jääkiekkoliitolla oli tavoitteena, että kaikki seurat olisivat olleet mukana jo vuonna 2011, mutta näin ei toteutunut. Syynä tähän voisi sanoa olen resurssien puute seuroilla.

Kaudelle 2012-2013 on kaikki 12 seuraa luvanneet olla mukana, jolloin puuttuu enää yksi joukkuu, HCK. HCK:lla ei ole tarvittavia resursseja lähetyksen tekoon tällä hetkellä, mutta on mahdollista että se osallistuu lähetyksen tekoon loppukaudesta. (Sirvio, 2012.)

Mestis-tv:ssä käyttää kahta apuohjelmaa pääsääntöisesti. Apuohjelmilla tarkoitetaan lähetyksen tekoa helpottavia pc- tai Mac pohjaisia ohjelmia.

Lähetyksen apuohjelma Future Sports media (FSM) ab on Ruotsalainen apuohjelma jolla mediatiimit voivat tuottaa ottelukoosteet pienellä kalustolla sekä ilman editointi ohjelmia. FSM ohjelmalla jokainen mediatiimi pystyy luomaan omaan verkkokirjastoonsa 5- 15 sekuntia. kestäviä videoklippejä. Kertomalla ohjelmalle onko kyseessä maali, high-light tai jokin muu kiinnostava tapahtuma, ohjelma jakaa klipit omiin kansioihinsa.

Muutama paikkakunta käyttää Fsm-ohjelmaa pääsääntöisesti maalikoosteiden tekoon, muualla se on lähestulkoon unohdettu. Syynä tähän on henkilöstövajaus tai kameraa ei ole mahdollista sijoittaa ihan kannettavantietokoneen viereen.

Anvian lähetyksikkö on tietokone, joka on annettu jokaiselle seuralle Jääkiekkoliiton toimesta. Tietokone on suorassa yhteydessä jokaiselle seuralle määrättyyn sivustolle jossa peli näkyy. Tietokoneella pystytään päivittämään pelitilanteet, erätiedot sekä kaudelle -12/-13 uutuuksena tuli pelikellon hallitseminen. Normaalisti 1 henkilö pystyy hallinnoimaan pelitilanteiden päivitykset sekä pelin kuvaamisen, mutta jos otetaan käyttöön pelikello on jo oltava toinen henkilö joka hoitaa ainoastaan pelitilanteiden sekä kellon päivitykset.

Anvia on webcasting palvelu. Webcasting- palvelu sisältää kuvan sekä äänen siirtämisen tuotantopaikalta internetin välityksellä asiakkaan kotikoneelle. Asiakkaalta vaaditaan lähetyksen katsomiseen ainoastaan internet-yhteys joka on nopeudeltaan vähintään 1m/512kbs sekä internet selain. Tuotanto päässä lähetyksen lähettäminen webcasting-palveluun vaaditaan kuvaa, ääntä sekä internet-yhteys joka on nopeudeltaan vähintään 1m. (Sirviö. 2013)

4 MESTIS TV-TUOTANNON KEHITYSSUUNNITELMA

Tässä osiossa käyn läpi yksinkertaisen sekä monikameratuotannon kytkentäkaaviot sekä tarvittavan laitteiston. Suurin osa Mestis-seuroista tekee lähetyksiä yksinkertaisella tavalla, koska heidän resurssit eivät riitä päivittämään laitteistoa. Yksinkertaisellakin kalustolla tosin saadaan hyvälaatuista lähetystä aikaiseksi, kunhan paneudutaan siihen mitä kuvataan ja miten kuvataan. Pienillä asioilla on suuri vaikutus ja niiden opettelu ja opastaminen muille auttaa koko Mestis-tv:tä kehittymään.

Monikameratuotannoissa tulee ottaa huomioon ohjaajan sekä kameramiesten keskinäinen kommunikointi sekä kuvausuunnitelma siitä mitä milloinkin kuvaajat tarjoavat ohjaajalle näytettäväksi lähetykseen. Jos tuotantotiimillä ei ole mahdollisuutta toteuttaa komentoja puheella, on hyvä laatia selvät ohjeet tilanteelta valmiiksi mitä tarjota lähetykseen. Tämänkaltaisella suunnitelmalla ei pitäisi tulla sellaisia hetkeä lähetykseen jolloin ei olisi mitään mielenkiintoista tarjota.

Jos taas komennot on mahdollista hoitaa puhumalla kameramiehille, ohjaajan käskyt tulee olla selkeitä ja nopeasti toteutettavissa. Kuvaajien ennakointi tilanteisiin helpottaa myös. (Korvenoja 2004, 122-125.)

Teknillisesti tuotantokaluston kokoaminen ei ole haastavaa. Kerran huolella opeteltuaan ja pitämällä aina tarvittavan kaavion lähettyvillä, pystyy helposti tarkastamaan mahdolliset viat sekä liitännät.

4.1 Tuotannon kehittäminen

Lähetykseen valmistautumisessa on hyvä varata aikaa. Koskaan ei voi olla liian varma että tekniikka toimii, näin ollen on mahdollisesti korjata vika ajoissa. Jokaisella tiimiläisellä on oltava selkeä tieto jos jokin laite ei ole toiminut kunnolla, sisäisen viestinnän tärkeyttä ei voi olla unohtamatta. Sisäisessä viestinnässä on hyvä ottaa huomioon kolme eri osa-aluetta, inhimillinen pääoma, aineettomaan pääomaan sekä strategiseen reserviin. (Juholin 2009, 174-179.)

Inhimillisessä pääomassa on kyse tiimiläisten omasta osaamisestaan, motivaatiostaan sekä siitä kuinka sitoutunut henkilö on tekemiseensä. Jokaisella tiimiläisellä on jokin ominaisuus joka täydentää kokonaisuutta, jollain saattaa olla paremman taidot kameran käsittelyyn, toisella taas yleis-silmää koko tuotannon toteuttamisesta. (Juholin 2009, 174-179.)

Inhimillinen pääoma tarkoittaa kokonaisuuden hahmottamista, niin teknillisestä kuin tässä tapauksessa Mestis-tv organisaation toiminnasta ja tavoitteista. Henkilöllä on selkeämpi kuva siitä miten ja miksi teemme lähetystä näin tai hänellä on suunnitelmia siitä kuinka omaa lähetystekniikkaa voisi parantaa tai selkeyttää. Tämänkaltaiset henkilöt ovat avainasemassa kehittämässä tiimin sisäistä tietämystä sekä näkemystä omasta tekemisistään. (Juholin 2009, 174-179.)

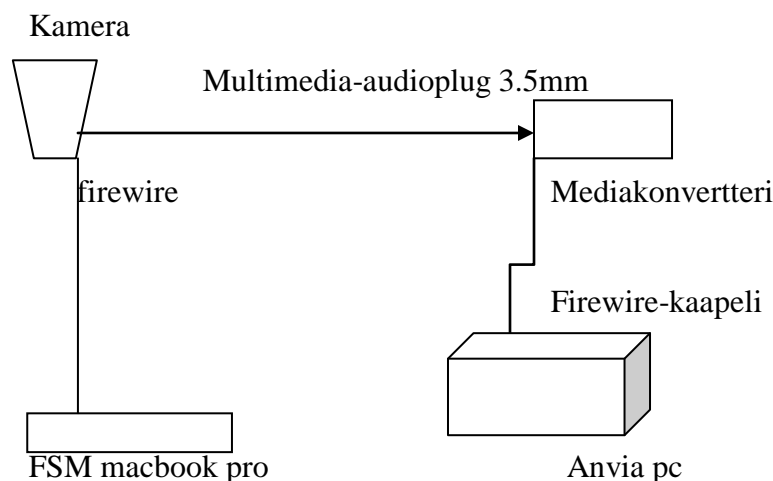
Strategisella reservillä tarkoitetaan omien kehitys ideoidensa tuomista julki tiimiläisille sekä antaa pohdittavaa. Myöskin tämän taidon omaavalla henkilöllä on jokin suunnitelma siitä miten päästä toivottuun lopputuotteeseen mahdollisimman taloudellisesti sekä vaivattomasti. (Juholin 2009, 174-179.)

Näiden taitojen jakaminen toisille jäsenille joko suullisesti tai kirjallisesti jakaminen on erittäin tärkeää kehittymisen kannalta. Myöskään ei ole suljettua se, että eri seurojen mediatiimit antaisivat toisilleen mahdollisia ohjeita sekä yhdessä kehittäisivät lähetystekniikkaa.

Lähetykseen valmistautumisella ei tarkoiteta pelkästään teknistä tekemistä. Kannattaa ottaa huomioon erilaisia vaihtoehtoja mitä voisimme näyttää eräkatkoilla jo ennen peliä esimerkiksi.

4.2 Yksinkertainen tuotantokaavio

Yksinkertaisella tuotantokalustolla kuka tahansa pystyy kasaamaan ja tuottamaan lähetyksen internet palvelimelle. Yksinkertaisesta mallista olen myös luonut muutaman variaation, johon olen lisännyt ulkoisen hallimikrofonin liitettynä suoraan kameraan sekä äänipöydän kautta. Malleista löytyy myös ohjeet siihen miten mahdollinen selostajan ääni liitetään lähetykseen. Kameramies eli operaattori on vastuussa kamerasta ja kuvanlaadusta. Kameramiehen olisi hallittava kuvansommittelu sekä ennakoida mitä seuraavaksi voisi tapahtua. (Elokuvantaju 2011)

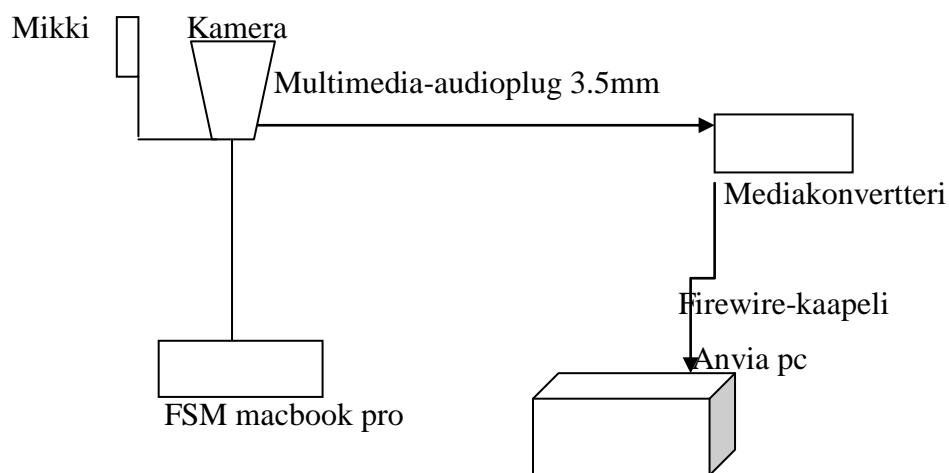
KUVA 1 Yksinkertaisin kytkentäkaavio.

Kuten kuvassa 1 näkyy, kameraan kytketty multimedia-audioplugjohdolla, joka kuljettaa yhdessä kaapelissa kuvan sekä stereoäänen analogisessa muodossa mediakonvertterille. Mediakonvertteri pakkaa tuon analogisen signaalin digitaaliseen muotoon joka kuljetetaan firewire kaapelia pitkin Anvian mestis-tv pilvipalvelimelle aina katsojalle saakka.

Jos seura käyttää lähetyksen tekoon FSM macbook pro kannettavaa, liitetään kannettavaan tietokoneeseen firewire kaapelilla. Tämä käytäntö toimii kaikissa yksinkertaisissa kaaviossa sekä yhdenkameran kautta monikameratuotannoissa.

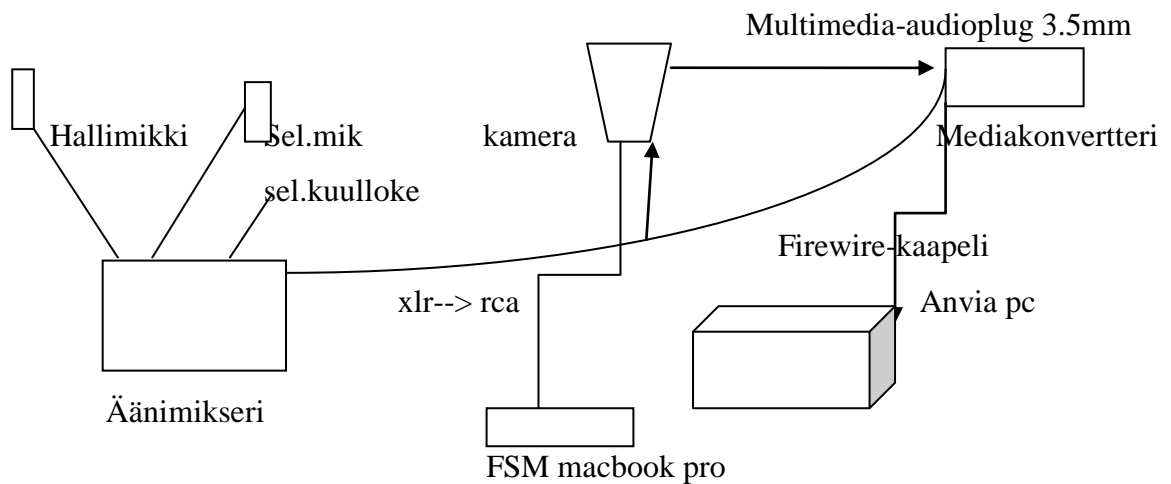
Jos monikameratuotannoissa käytetään FSM apuohjelmaa, kannattaa kuva ottaa laajasta pelikamerasta, näin ollen koko maalitilanne tulee näkyviin, josta pystyy seuraamaan tilanteen kehittymisen.

Saadakseen halliäänet paremmin talteen osa on liittänyt kameraan erillisen mikin joka ottaa äänet lähetykseen. Mikki on yleensä liitetty normaalilla 3.5mm kuuloke plugilla suoraan kameran mic-linjaan jos kamerassa ei ole xlr- plugi sisäänmenoa.

KUVA2 Yksinkertainen kytkentäkaavio ulkoisella mikillä.

Muutamalla paikkakunnalla on lisätty äänimikseri laitteistoon, niin kuin kuvassa 2 on esitetty. Mikseri mahdollistaa tarkemman äänentasojen säädän sekä siihen on mahdollista myös liittää selostajan ääni. Näin ollen lähetys on jo katsojalle täyteläisempi tuote. Äänimikserin voi liittää suoraan joko kameran mikkilinjaan tai mediakonvertterin audio in liitântään.

KUVA 3 Yksinkertainenkaavio äänimikserillä.

Äänimikserin linja 1 liitetään hallimikki xlr- mikkijohdolla .

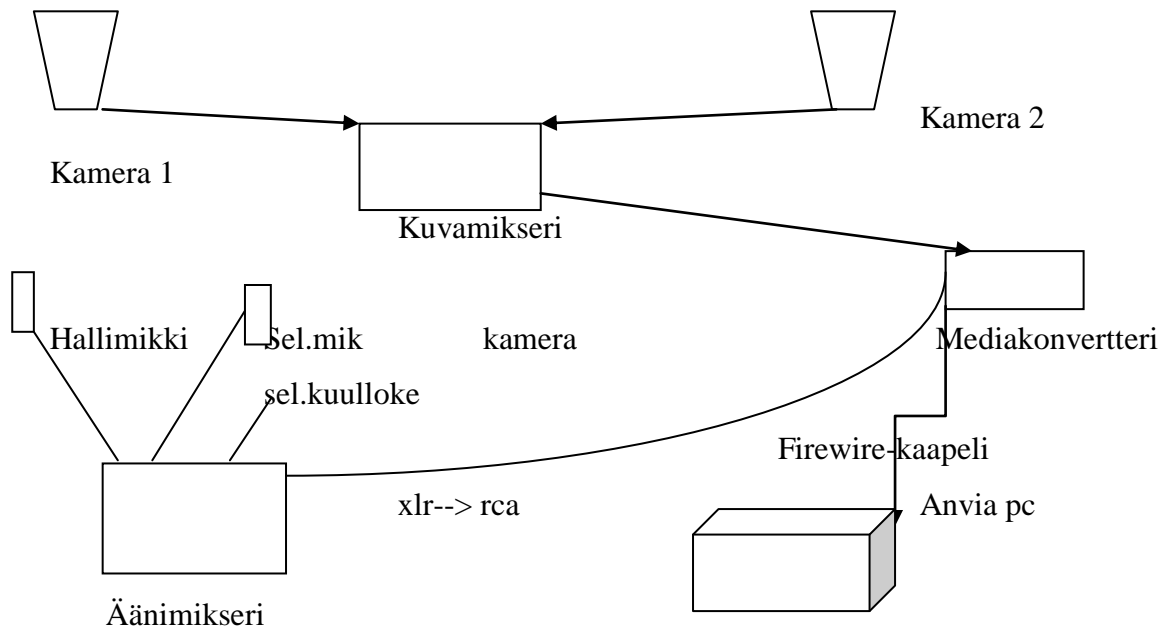
Äänimikserin linja 2 liitetään selostajanmikki xlr - mikkijohdolla.

Selostajan kuulokkeet liitetään joko 6.3mm kuuloke plugilla aux1 lähtökanavaan

Äänimikseri liitetään out 1 ja 2 kanavasta mediakonvertteriin xlr to rca kaapelilla, jolloin mediakonvertteri kokoaa äänen ja kuvan yhdeksi digitaaliseksi signaaliksi.

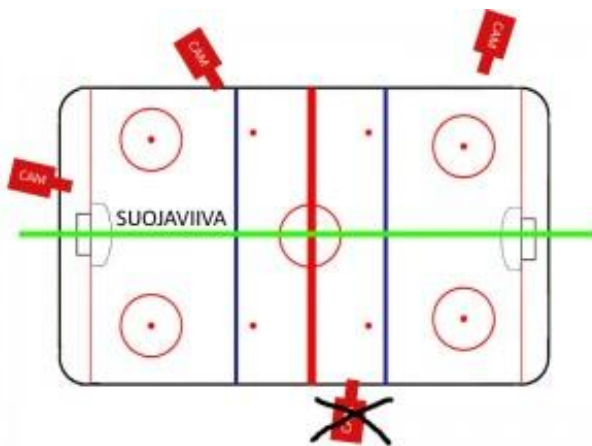
4.3 Monikameratuotanto

Monikameratuotannolla tarkoitetaan mediatuotantoa, jossa on kaksi tai useampi kamera (KUVA 5). Toinen kamera kuvaa laajaa pelikuvaa ja toinen kuvaa laajaa lähikuvaa kiekollisesta pelaajasta. Tarkoituksena on että huomiopiste säilyy riippumatta kuvakoosta. Luoden ehjän jatkuman kotisohville. Huomiopiste tässä tapauksessa on kiekko joka näkyy aina kuvassa, niin että liikkeen suuntaan on aina tilaa. Näin katselijan on aina helppo päätellä missä kiekko on. (Pirilä & Kivi 2005, 125.)

KUVA 4 Monikameratuotannon kytkentäkaavio.

Monikameratuotannossa on myös huomioitava suojaviiva (KUVA 5). Suojaviivalla tarkoitetaan näkymätöntä linjaa, joka kulkee jäähallin pituussuunnassa keskellä. Suojaviivan tarkoituksena on että kameroita ei sijoiteta niin, että katsojalle ei synny ristiriitaa ottelunkulkusuunnasta esim. sijoittamalla kamerat vastakkaisille puolille toisistaan. Esim. Kamera 1 on sijoitettu kentän vasemmalla puolelle. Pelaaja X:llä on kiekko ja hän luistelee vastapuolen maalia kohti oikealle. Kuva leikataan Kamera 2:seen jolloin pelaajan liikkeensuunta ei muutu. Mutta jos Kamera 3 on sijoitettukin kentän oikealle puolelle jolloin kameran muuttuessa Kamera 1:stä Kamera 3:seen niin objekti näyttäisi kotikatsomolle, että Pelaaja X onkin vaihtanut suuntaan oikeasta vasemmalle. Tällöin ehjä kuvakokonaisuus rikkoutuu (Fokusvideo, 2.6.13).

KUVA 5 Suojaviiva jakaa pituussuunnassa kentän kahtia.

Monikameratuotannossa oleellisena laitteena toimii kuvamikseri jota ohjaaja käyttää. Kuvamikserillä ohjaaja valitsee sen kameran jota näytetään lähetykseen. Ohjaajan sekä kuvaajien kommunikointi on oleellinen ja tärkeä osa lähetyksen sujuvuutta. Ohjaajan ja kuvaajien välille olisi suotavaa olla jonkinlainen komentojärjestelmä. Oli se sitten radiopuhelimet tai jokin muu tapa. Se että ohjaaja saa puhumalla kertoa kullekin kuvaajalle mitä kuvaa ja miten kuvaa, antaa asiakkaalle enemmän vastinetta.

Monikameratuotannossa on yksi perus kytkentäkaavio, johon vaan lisätään kameroita sen verran mitä kuvamikserissä on vapaita kanavia. Hyvä perus mikseri on Datavideo SE-500 tai Blackmagic atem television studio. Huomattavin ero näiden välillä on se että Datavideo on analoginen ja Blackmagic on Hd tasoinen sekä tarvitsee tietokoneen. Kuvamikseri liitetään joko komposiitti s-videokaapelilla tai hdmi-kaapelilla mediakonvertteriin joka pakkaa äänen sekä kuvan yhdeksi signaaliksi.

4.4 Mestis-tv mainoskatkot

Mestis-tv:ssä otettiin käyttöön kautena -12/-13 mainoskatkot n. puolessa välissä erää. Tässä olisi oiva tilaisuus myydä mainospaikkaa Mestiksen sponsoreille tai myös seurojen omille sponsoreille jolloin mainosraha tulisi suoraan mediatiimin käyttöön omiin hankintoihinsa. Kuluttajalle mainosten tarjonta mainoskatkoilla on hyvä idea. Mestiksen sponsoreiden tai seurojen omien sponsoreiden tuotteiden tai palveluiden mainostaminen toisi lisää tuloja seuralle tai Mestikselle.

Otetaan esimerkiksi vaikka veikkaus. On launtopäivä ja ottelun ensimmäisellä erällä tulee mainoskatko, veikkauksen mainos alkaa pyörimään jossa kysytään "Muistitko tehdä loton? jos vastaat en, mene www.veikkaus.fi ja kirjaudu sisään".

Tällaiset videopsykäykset kuluttajan mieleen ovat tehokkaampia kuin paperille painettu mainos. Media antaa asiakkaalle myös mahdollisuuden asioida silloin kun itsellään aikaa ja näin ollen varmasti tulee käyttämään palveluita. (Ahola 2002, 15.)

Mainoskatko kestää 30 sekuntia jona aikana olisi mahdollista näyttää mm. 3 kappaletta 10 sekuntia mainosta tai muutama 15sekunnin mainos. Videoiden näyttäminen tietysti edellyttää, että mediatiimillä on käytössä kuvamikseri ja tietokone josta ajaa mainokset lähetykseen.

Mainoskatkoilla näytetyistä maksetuista mainoksista saatava raha voitaisiin käyttää laitteistojen hankkimiseen niille seuroille joilla omat resurssit eivät riitä. Tässä on katsottava ettei kuitenkin laitteistoja hankita sellaisille seuroille joilla on jo paremmat laitteet.

Mainoskatkoilla voisi myös näyttää saman päivän muiden pelien tilanteet. Mestis-tv voisi tuottaa sellaisen tulospalvelun, joka toimisi ainoastaan tässä lähetyksessä. Pitäisi luoda nettiin sellainen nettisivu johon päivittyisi reaaliaikaisesti pelissä olevien toimistijoiden merkinnät pelipöytäkirjaan, mutta vain pelitulokset näkyisivät ruudulla allekkain. Tämä antaisi lisäsuuntaa seurata samanaikaisesti miten sarjataulukko kehittyy ja ennen kaikkea pudotuspeleissä olisi loistava lisä.

4.5 Jälkituotanto

. Editoinnissa on nää mitään yhtenäistä käsikirjoitustapaa tehdä maali- tai lehdistökoosteet, koska jokaisella seuralla on jo nyt se omatapa tehdä se, mutta se missä sen julkaistaan on toinen juttu.

Koska Youtube on suurin ilmainen medianjako kanava internetissä jossa jo nyt mediatiimit lisäävät videonsa, olisi varmasti suotavaa luoda MESTIS-TV Youtube kanava. Jokainen seura saisi tunnuksen jolla lisäisi aina videot suoraan palvelimelle. Tämä käytäntö olisi helpoin tapa katsojan katsoa aina kuinka vaikka edellisen kierroksen pelit ovat päättyneet sekä millaiset on ollut maalitilanteet.

5 YHTEENVETO

Mestis-tv on tällä hetkellä vielä pieni, mutta potentiaaliltaan suuri kavana jota kautta saavuttaa kuluttaja. Mestis-tv:llä on tällä hetkellä hyvä ja vahva katsojakunta jota voimme kuitenkin vielä palvella paremmin. Jos ajatellaan mitä kuluttaja tahtoo kokea lähetykseltä se on heppo sanoa, mutta kuitenkin sen toteuttaminen vaatii pieniä ponnisteluja sekä rahallista avustusta.

Ensimmäinen askel olisi saada riittävät henkilöresurssit jokaiselle seuran mediatiimille, vähintään 2 henkilöä mutta mielellään 3 henkilöä jotka osallistuisivat lähetyksen tekoon. Yksi toimisi kameramiehenä, yksi Anvia lähetyksyksikössä ja yksi mahdollisesti äänitarkkailijana. He voisivat vaihtaa työpisteitä aina uudessa pelissä jolloin jokaiselle tulisi näkemys kokonaisuudessa kuinka milläkin työvaiheessa tulee toimia. Tulevaisuuden kannalta olisi tärkeää myös kouluttaa mahdollisia varamiehiä jos joku tiiminjäsen sattuu olemaan sairaana yms. Nin ei tulisi sellaista tilannetta jossa lähetystä olisi tekemässä vain yksi henkilö.

Toinen askel, se mitä keskustelu foorumeilla fanit perään kuulluttavat on että selostus pitäisi saada jokaiselle paikkakunnalle. Se on kyllä helposti saatavilla mutta siihen vaaditaan ponnisteluja. Olen samaa mieltä että selostus on se minimi mitä pitää olla jokaisessa ottelussa, katsoja saa jo pelistä paljon enemmän irti pelistä jos siinä on selostajanääni mukana. Selostajaksi kannattaa mediatiimin valita henkilö esimerkiksi joukkueensa faniryhmästä, kuitenkin muistuttamalla että liika kotiinpäin pelaaminen ei ole suotavaa katsojan näkökulmasta.

Yleensä näillä faneilla on jo monen vuoden kokemus ja näkemys oman seuransa nousuista, laskuista sekä ennen kaikkea pelaajista sellaista tietoutta joka kiinnostaa katsojia.

Mestis-tv:tä ei kannata lähteä luomaan suoraan parhaaseen, vaan pyrkiä siihen että ensin saadaan jokaiselle paikkakunnalle selostus ja tarpeelliset laitteistot sekä kouluttaa tiimit. Ne seurat joilla on jo monikameratuotantona tuotettu lähetykset ja selostus voisi mahdollisesti siirtyä teräväpiirtolähetyksiin (HD).

Tämä HD lähetykset olisi toteutettavissa varsin helposti, jos vain mediatiimien laitteisto sekä nettiyhteys ovat kunnossa. Jotta lähetykset saadaan tehtyä HD tasoisina pitäisi

Anvian lähetyksyksiköstä vaihtaa näytönohjainkortti nykyisestä firewire- kortista sdi-kortiksi.

Nettiyhteyksien kannattaisi olla HD- lähetyksessä minimissään nopeudessa 5/5mbps ettei lähetys pätki. Normaalin lähetyksen nettiyhteyden nopeus tulisi olla mielellään 2/1mbps mutta ilman muuta saa olla jo valmiudet nopeampaankin yhteyteen.

Pienillä määrätietoisilla hankinnoilla sekä kouluttamalla mediatiimejä tuohon yksinkertaisenkytkentäkaavoin ja selostuksen tuottamiseen. Myös mediatiimien kannalta olisi suotavaa oppia tiedonjako sekä opastaminen toisia seuroja kohtaan jos jostain seurasta soitetaan ja pyydetään apua. Myös jos olisi mahdollista hankkia Mestikselle joku henkilö joka olisi vastuussa tekniikasta ja tietäisi miten asiat voisi ratkaista, millaisia hankintoja voisi tehdä sekä mahdollisesti kouluttaa mediatiimejä sekä olla tukena.

Koska Mestis-tv on nyt toiminut vasta kaksi kautta, näen että tässä olisi nyt se kasvun paikka. Myymällä mestis mainoskatkoille mainospaikkoja ja niistä saatavilla varoilla avustamalla pienempiä seuroja pääsisi varmasti vaiheeseen jossa kaikkissa lähetyksissä olisi minimissään kameran lisäksi selostus.

Lähteet

Ahola, Helena & Koivumäki, Timo & Oinas-Kukkonen, Harri . 2002. Markkinointi, liiketoiminta, digitaalinen media. Helsinki WSOY

Elokuvantaju, oppimateriaali kameramies. Luettu 06.08.2013
<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kuva/kameramies.jsp>

FocusVideo, Suojaviiva. Julkaistu 02.06.2013. Luettu 06.08.2013.
<http://focusvideo.fi/suojaviiva/1494>

Juholin, Elisa. 2009. Viestinnän vallankumous. Helsinki: WSOYpro

Korvenoja, Pekka. 2004. Tv-kameratyön perusteet. Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadian julkaisuja, sarja b: Opimateriaalit 1

Luukkonen, Jussi. 2000. Digitaalisen median käsikirjoitusopas. Helsinki: EDITA

Nikulainen, Kaarina. 2008. Fanikirja, tutkimuksia nykyculttuurin fani-ilmiöstä. Vaajakoski: GUMMERUS kirjapaino Oy

Pirilä, Kari & Kivi, Erkki 2008. Leikkaus: elävä kuva, elävä ääni. Jyväskylä: GUMMERUS Kirjapaino Oy

Sirviö, Arto. 2012. Yksityinen sähköpostiviesti. Luettu 10.10.12

Sirviö, Arto. 2013. Yksityinen sähköpostiviesti. Luettu 06.08.13

